

Inrichting en sterkte nieuwe robuuste basisteams

18 februari 2013

1. Het nieuwe robuuste basisteam

In het Inrichtingsplan van de Nationale Politie is voorzien in het ontwikkelen van robuuste basisteams. De gebiedsgebonden robuuste basisteams staan voor stabiliteit en vormen de basis van het politiewerk en zijn het fundament van een politieorganisatie die lokaal verankerd is in de samenleving. Kernbegrippen zijn nabijheid en kennen en gekend worden hetgeen wil zeggen in verbinding met burgers, lokale partners en lokaal bestuur, met kennis van het gebied en van de specifieke lokale problemen. Wijkagenten werken samen met het team probleemgericht aan veiligheid, zoveel mogelijk met partners en burgers. Onder normale omstandigheden is het team in staat zelfstandig de werkzaamheden binnen hun gebied uit te voeren. Zij staan garant voor de dagelijks benodigde operationele slagkracht. Hiermee is de basisbeschikbaarheid en aanspreekbaarheid van de politie gewaarborgd en daarmee de stabiliteit in de taakuitvoering.

Kerntaken robuuste basisteams

- Intake
Een burger heeft vele mogelijkheden om in contact te komen met de politie te weten o.a. telefonisch, via internet, op locatie of het bureau. In de toekomst kan dit ook 3D (via beeldverbinding op afstand).
- Noodhulp
De politie is continu aanwezig (7x 24 uur) om noodhulp te verlenen. De burger mag een politie verwachten die er snel is en handelt als de burger in nood verkeert. Noodhulp is dan ook een cruciaal proces binnen de politieorganisatie, dat in hoge mate bijdraagt aan burgersveerbaarheid. Slagkracht, snelheid, interventiekracht en flexibiliteit kenmerken de noodhulp.
- Handhaving
De politie werkt nadrukkelijk samen met burgers en partners. Kennen en gekend worden is daarbij cruciaal, zowel voor het te bereiken resultaat als voor de legitimiteit van de politie. Het beginsel van nabijheid is leidend: in verbinding met burgers, lokale partners en lokaal bestuur, met kennis van het gebied en de specifieke lokale problemen. Niet alleen toezicht en verbaliserend optreden vallen hieronder maar ook het meewerken in projecten waarin (samen met partners) wordt gewerkt aan veiligheid en leefbaarheid.
- Opsporing
Opsporingscapaciteit is binnen alle basisteam aanwezig. De basisteams richten zich op de incidentgerichte aanpak van veel voorkomende criminaliteit. De districtsrecherche is primair verantwoordelijk voor de aanpak van lokale criminaliteit met hoge impact en ondersteunt de basisteams bij de probleemgerichte aanpak van veel voorkomende criminaliteit.

Dit werkt op de volgende wijze door:

- Het basisteam voert alle basispolitietaken uit; noodhulp wordt vanuit het basisteam georganiseerd. De operationele aansturing van de noodhulp gebeurt vanuit de meldkamer Noord-Nederland. Binnen de inzet in geval van spoedeisende meldingen wordt geen rekening gehouden met bestaande grenzen; noodhulp is grensoverschrijdend. Ook opsporing wordt steviger weggezet binnen de basisteams;
- Het basisteam werkt probleemgericht. Afhankelijk van het probleem worden diegenen erbij betrokken die een bijdrage kunnen leveren aan de aanpak of oplossing ervan;
- De lokale verankering wordt versterkt doordat de prioritering en aanpak van veiligheidsproblemen in het Integraal Veiligheidsplan zijn vastgesteld. Het plan wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Bij de totstandkoming van het plan zijn diegenen betrokken die een bijdrage kunnen leveren aan de aanpak of oplossing van een specifiek probleem. Naast de politie zijn partners hierbij bv. het OM, de gemeente, jeugdzorg, reclassering;

- Op lokaal niveau hebben elke burgemeester en de officier van justitie één herkenbare en aanspreekbare politiechef met regelbevoegdheid

Het hoofd van het basisteam is verantwoordelijk voor de realisatie van de afspraken tussen de burgemeesters en de officier van justitie over de inzet van de politie.

Kwaliteitsimpulsen binnen het basisteam

In het nieuwe basisteam zal een fysiek Coördinatiepunt Operationeel Politiewerk (COP) worden ingericht. Dit wordt het 'kloppend hart' waar informatie, werk en capaciteit samenkomen. Hierdoor zijn politiemedewerkers continu op de hoogte van de stand van zaken in hun werkomgeving. Medewerkers van het COP ondersteunen daarnaast ook in het analyseren van een lokaal veiligheidsbeeld. Een aantal producten zijn bv: de gebiedsscan die overigens al in 2013 gereed moet zijn, de maandmonitor, analyses van jeugdgroepen en trendanalyses. De wijkagent is en blijft een zeer belangrijke functionaris in het basisteam. (Gedeeltelijk) nieuw zijn de thematische en de HBO-opgeleide wijkagenten.

Met de invoering van de nieuwe ZSM-werkwijze zijn politie, Openbaar Ministerie, reclasseringsorganisaties en Slachtofferhulp Nederland in Noord-Nederland vanaf 7 januari 2013 effectiever gaan samenwerken op één locatie. Vanaf deze dag worden alle zaken van de basisteams in Groningen, Leeuwarden, Hogeveen en Meppel door middel van ZSM afgedaan. De overige basisteams zullen in de daaropvolgende maanden aansluiten. Naar verwachting zullen ook de jeugdzaken snel volgen en zal de Raad voor de Kinderbescherming vanaf 1 maart a.s. aansluiten. Het doel van ZSM is het afdoen van strafzaken met betekenisvolle interventies. Betekenisvol in de zin van maatschappelijk relevant, gericht op het wegnemen dan wel verminderen van de ontstane schade of rechtsinbreuk. De ZSM-werkwijze houdt kort gezegd in dat de strafzaak van een verdachte die zich op één van de Noordelijke politiebureaus bevindt, zo snel en zo volledig mogelijk, met alle informatie van de deelnemende partners, door een ervaren officier van justitie wordt beoordeeld en afgedaan. Vaak zal het een strafrechtelijke afdoening zijn, maar de zaak kan ook buiten het strafrecht om worden afgedaan.

2. Sterkte basisteams en politie-eenheid als geheel

De gemeenteraden in Noord-Nederland zijn in het najaar van 2012 gehoord over het ontwerp voor het Regionaal Beleidsplan Noord-Nederland 2013-2014. Dit beleidsplan is vervolgens vastgesteld. Het plan bevat in bijlage 3 de verdeling van de beschikbare sterkte over de diverse onderdelen van de eenheid. De bijlage legt daarbij ook het totale volume vast dat beschikbaar is voor de 16 basisteams, namelijk 1812,5 fte operationele sterkte exclusief aspiranten (iets meer dan de helft van de totale operationele sterkte voor de eenheid). Hoofdstuk 5 van het beleidsplan meldt dat er nog geen ontwerp was voor de verdeling van dit volume over elk van de 16 basisteams afzonderlijk. De reden hiervoor was dat de bestuurlijke afstemming over deze verdeling nog niet was afgerond. In plaats van beoogde sterktes van de nieuwe basisteams geeft bijlage 4 bij het Regionaal Beleidsplan een extrapolatie van de omvang van de huidige teams voor basispolitiezorg in het gebied. Deze omvang zal bestaan totdat de reorganisatie gericht op realisering van de Nationale Politie een sterkteverdeling zal hebben gerealiseerd als voor betreffend jaar beoogd. Deze reorganisatie zal niet vóór 2014 zijn afgerond. In het beleidsjaar 2013 zullen de basisteams dus de sterkte hebben als weergegeven in bijlage 4 bij het vastgestelde Regionaal Beleidsplan.

De operationele sterkte exclusief aspiranten voor de eenheid Noord-Nederland bestaat dus voor ongeveer de helft uit basisteams en de andere helft uit regionale capaciteit:

Verdeling operationele sterkte excl. Aspiranten	
Basisteams	1813
Flexteams	60
Districtsrecherche	268
Regionale recherche	580
Meldkamer	75
Informatievoorziening*	250
Regionale ondersteuningstaken**	430
Overige taken	54

<i>Totaal</i>	3530
---------------	------

* waarvan 37 fte voltijds werkzaam in de basisteams.

** voorbeelden van regionale ondersteuningstaken zijn voorbereiding en oefening grootschalige politie-inzet, voorbereiding op evenementen, hondengeleiders, regionale verkeerstaken, centrale 0900-8844, arrestantenzorg en handhaving bijzondere wetgeving.

Bij het ontwerp en de inrichting van het Korps Nationale Politie zijn op nationaal niveau ook afspraken gemaakt over intensiveringen van diverse taken ondergebracht in flexteams en regionaal georganiseerde diensten van de politie-eenheid. Een strategisch vertrekpunt in Noord-Nederland was om dit te realiseren met **behoud van het bestaande formatievolume voor de basisteams**. En dat is gelukt. Het formatievolume voor basisteams is gelijk gebleven aan dat volume in de formatie van de eerdere drie korpsen. Deze gelijk gebleven omvang slaat op de operationele sterkte voor basisteams exclusief aspiranten (dit volume groeit met 100 fte), en ook exclusief de capaciteit voor flexteams (dit volume groeit exclusief aspiranten met 35 fte).

Naast de eerder genoemde kwaliteitsimpulsen binnen de nieuw in te richten basisteams zelf zijn er nog enkele andere intensiveringen

Een belangrijke intensivering zijn de **flexteams** in elk van de drie districten van de eenheid:

- Het flexteam voor het nieuwe district Fryslân heeft evenveel volledig opgeleide medewerkers als het flexteam van het eerdere korps (20 fte), maar daar wordt nu flexinzet van aspiranten aan toegevoegd (15 fte). Elders opgedane ervaringen leren dat deze belangrijk bijdraagt aan slagkracht bij het aanpakken van veiligheidsproblemen.
- Het eerdere korps Groningen kende een flexteam dat nog geen inbedding had in de formatie. Deze inbedding is nu gerealiseerd. De omvang neemt daarbij toe (van 5 naar 20 volledig opgeleide medewerkers, het aantal in te zetten aspiranten blijft met 15 gelijk aan eerder).
- Het eerdere korps Drenthe kende geen flexteam. Het nieuwe district heeft een flexteam met 20 volledig opgeleide medewerkers en 10 aspiranten.

Kerntaak van het flexteam is: probleemgericht inzetten van capaciteit ter ondersteuning van de basisteams

Andere intensiveringen met directe betekenis voor de lokale politiezorg zijn:

- Realtime Intelligence voor de medewerkers op straat (van nul naar 32 fte). Deze informatiemedewerkers zijn 24/7 beschikbaar om medewerkers op weg naar een incident van relevante (en actuele) informatie te voorzien. Dit ter verhoging van de effectiviteit van het optreden.
- Informatiemedewerkers werkzaam in het basisteam zelf (van 18,5 naar 37 fte). Dit zijn de eerder genoemde COP medewerkers. Zij verrijken binnenkomende gegevens tot informatie waarmee effectieve inzetkeuzes kunnen worden gemaakt (gericht inzetten van medewerkers, aanpakken meest urgente problemen, ook op basis van patroonherkenning in de incidenten).
- Zedenrecherche (van 60 naar 80 fte). Dit opdat dit team de workload adequaat aankan, waarmee ook onrust in de lokale samenleving door een te lang blijven liggen van een zaak wordt vermeden.
- Forensische recherche (van 111 naar 119 fte), ter vergroting van de effectiviteit van de inzet op opsporing (voorbeeld woninginbraken).
- Regionaal servicecentrum (telefoon 0900 8844, van 52 naar 75 fte), zodat burgers telefonisch snel de politie kunnen bereiken, en ook hun aangiften via telefoon en internet worden verwerkt. Zij zullen minder een beroep hoeven te doen op het kanaal van het basisteam.

Een belangrijk kenmerk van de nieuwe situatie is ook dat **regionaal capaciteitsmanagement** nu een groter bereik heeft, namelijk dat van Noord-Nederland als geheel. Niet alleen bij onvoorziene incidenten is er nu een groter reservoir van capaciteit (uit onder meer de basisteams) dat naar het incident kan worden toegeleid. Ook voor de hele grote evenementen, die de draagkracht van afzonderlijke basisteams te boven gaan, kan nu vanuit een groter reservoir bijstand worden georganiseerd.

Een laatste aspect is de **inzetverschuiving voor het district Fryslân**. Het werkgebied kent als bijzonderheden de waddeneilanden en uitgestrekt binnenwater dat zeer intensief wordt gebruikt voor recreatie. Het hier voorzien in adequate politiezorg vraagt een extra inzet van totaal ca. 35 fte. Het korps Fryslân droeg deze last op eigen kracht, en wilde toch voldoende overige formatie voor de teams voor lokale politiezorg garanderen. Het resultaat was dat in mindere mate taken konden worden

belegd bij regionale diensten. In de nieuwe situatie moet op dit punt aan nationale afspraken worden voldaan (Inrichtingsplan Nationale Politie). Het resultaat is een grotere capaciteitsinzet vanuit regionale diensten. Daar staat tegenover dat de drie districten de last van de twee bijzonderheden nu samen dragen. Het betekent per saldo dat de basisteams in het district Fryslân een groter beroep op regionaal belegde taken kunnen doen dan het volume dat het hier voorheen op eigen kracht voor kon realiseren. Voorbeelden zijn hondengeleiders, voorbereiding op evenementen, handhaving bijzondere wetgeving en specialistische verkeerssurveillance. Verrekening van deze inzetverschuiving geeft het effectieve verschil in sterkte beschikbaar in het basisteam.

3. De hoofdgroepen in het basisteam

In de sterkte voor de basisteams zijn drie hoofdgroepen te onderscheiden, waarvoor een sterkteverdeling moet worden vastgesteld. Het betreft:

- Wijkagenten, totaal volume 346 fte
- Algemeen inzetbare medewerkers, totaal volume 1050 fte
- Intake & Service, totaal volume 134 fte.

De totale formatie voor deze drie hoofdgroepen bedraagt 1530 fte, ofwel 85% van de totale operationele sterkte voor de basisteams van 1813 fte. Als voor deze drie groepen een sterkteverdeling is bepaald, is ook de sterkteverdeling over de basisteams als geheel bepaald. De toekenning van sterkte voor de overige functiegroepen (leiding, politiekundigen, werkvoorbereiding en coördinatie) gaat namelijk naar rato van de totale sterkte van het basisteam voor drie hoofdgroepen.

4. Toedeling wijkagenten

Het nationale inrichtingskader (Inrichtingsplan Nationale Politie) is dat de regio gemiddeld 1 wijkagent heeft per 5.000 inwoners. Bij 1,7 mln. inwoners in het werkgebied geeft dat 343,5 fte voor wijkagenten. De nationale afspraak is dat 20% van deze wijkagenten hbo-niveau heeft (schaal 9, 67 fte in Noord-Nederland).

Het bestuur kiest voor een toedeling waarbij 26 fte gemeenschappelijk wordt toegedeeld voor geprioriteerde thema's, en de resterende 317,5 fte aan de basisteams wordt toegedeeld naar rato van het aantal inwoners in het werkgebied (betekent 1 fte per 5400 inwoners). Het resultaat is een verdeling die vrijwel overeenkomt met een verdeling waarin het totale volume zou zijn verdeeld volgens een sleutel 1 op 5.000 inwoners.

De gemeenschappelijke toedeling vindt plaats voor de volgende thema's:

- Jeugd en Gezins- en eergerelateerd geweld -- 1 fte per basisteam, 2 fte voor elk van de vijf basisteams 140+, totaal 21 fte, hbo-niveau.
De overwegingen zijn de prominente plaats van de thema's in het Regionaal Beleidsplan, het nakomen van afspraken in de keten en de ervaring dat organiseren van expertise onontbeerlijk is voor het gewenste resultaat. Hier komt bij het nationale inrichtingskader dat er minimaal 1 fte per basisteam is voor coördinatie van de teamactiviteiten in verband met de doelgroep Jeugd.
- Voetbal -- 1 fte voor elk van de basisteams Leeuwarden (SC Cambuur), Zuidoost Fryslân (FC Heerenveen) en Groningen Centrum (FC Groningen), totaal 3 fte, hbo-niveau.
De overweging is dat het gaat om (de harde kern van) supportersgroepen die in verband kunnen worden gebracht met geweld en overlast van grotere omvang en intensiteit. De ervaring leert dat investeren in kennen en gekend worden in deze groepen rendeert wat betreft het beheersbaar kunnen houden van grootschalige politie-inzet bij wedstrijden. Dat is een belang van alle 16 basisteams samen. SC Cambuur speelt in een andere divisie dan de beide andere clubs. Het toedelingscriterium is echter de sociale constellatie rond de club geweest, niet de divisie waarin voetbal wordt gespeeld. Op dit criterium verschilt SC Cambuur evident van FC Veendam en FC Emmen.
- Doelgroep Antillianen -- 1 fte voor elk van de basisteams Leeuwarden en Groningen Noord, totaal 2 fte, mbo-niveau.
De overweging is dat de gemeenschap woont in diverse gemeenten in Noord-Nederland, en overal aandacht vraagt wat betreft het beheersen van (ernstig) crimineel gedrag. Daarbij bestaat een grote mobiliteit wat betreft pleegplaats. Het gaat hier dus om een investering in het beheersbaar houden van problematiek die zich in het werkgebied van vele basisteams voor kan doen. De twee functionarissen werken voor Noord-Nederland als geheel.

Tot slot:

- Er is 1 fte extra voor wijkagent toegedeeld aan het basisteam Ommelanden Noord, in verband met 4000 tot 5000 niet-GBA-ingeschreven arbeidsmigranten in het werkgebied, werkend in grote bouwprojecten in Energiepark Eemsmond en Chemiepark Delfzijl die doorlopen tot zeker in 2017.
- Binnen de asielformatie voor het team Ommelanden Oost bestaat 1 fte voor de functie Wijkagent Ter Apel (verbindingsschakel tussen politie en bevolking in verband met een concentratie van asiellocaties in het werkgebied).

5. Verdeling algemeen inzetbare medewerkers

De aanduiding 'algemeen inzetbare medewerker' staat voor de medewerkers die beschikbaar zijn voor alle voorkomende inzetten op straat in het kader van lokale politiezorg. De relevante factoren voor verdeling van het beschikbare volume zijn:

- De benodigde capaciteit voor beschikbaarheid voor noodhulpmeldingen
- De werklast van de opsporing van zaken van lokale veel voorkomende criminaliteit
- De inzet op handhaving van de openbare orde, waaronder het middels toezicht aanpakken van veiligheidsproblemen
- Bijzonderheden die een capaciteitsbehoefte geven die niet vanuit de genoemde drie algemene factoren kan worden gedekt.

Het adviesbureau Haagsma/AEF heeft voor deze vier factoren het werk in kaart gebracht.

Voor de benodigde capaciteit voor tijdig reageren op **noodhulp**meldingen bestaat een formule in het landelijke instrument voor verdeling van het politiebudget over de korpsen/eenheden (BVS). Het aantal incidenten per km² bepaalt de benodigde capaciteit (benodigd volume voor de regio, verdeling over de teams).

Voor de **opsporing** is uitgegaan van het aantal misdrijven die tot het taakdomein van het basisteam behoren (veel voorkomende criminaliteit). De capaciteitsbehoefte is berekend door uit te gaan van het landelijk gemiddelde voor het aantal zaken dat basisteams daadwerkelijk oppakken (23,5%), en afhandeltijden te gebruiken uit onderzoeken in verschillende andere korpsen/eenheden. Misdrijven die nationaal prioriteit hebben gekregen hebben een zwaarder gewicht gekregen.

De capaciteit voor **handhaving** houdt voor een klein deel verband met de werklast van bekeuringen met staandehouding en het reageren op meldingen met lage prioriteit (totaal 10% van de capaciteit voor handhaving). Het resterende volume voor handhaving is beschikbaar voor toezicht/ probleemaanpak. Deze capaciteit wordt verdeeld op basis van de relatieve onveiligheid van de gemeenten in het werkgebied. Deze wordt enerzijds gebaseerd op het aantal aangiften, incidenten en misdrijven per 1.000 inwoners, en anderzijds op een set van omgevingskenmerken per 1.000 inwoners. Het resultaat is een toezichtsscore per gemeente. Deze bepaalt het aandeel van de gemeente in het beschikbare volume voor toezicht. De toedeling aan het basisteam is gelijk aan de optelsom van het fte-aandeel van elk van de gemeenten waarvoor het basisteam is ingesteld.

Voor de volgende **bijzonderheden** is een separate toedeling gedaan:

- Politiezorg op de waddeneilanden, 21 fte, naast 2 fte in de functiegroep operationele leiding. Verder is het vertrekpunt dat 2 fte beschikbaar is vanuit het volume voor wijkagenten.
- Toezicht op het uitgestrekte binnenwater in Fryslân, 9 fte, naast 1 fte in de functiegroep operationele leiding.
- Asieltaken, 9 fte, naast 1 fte in de functiegroep wijkagent.

6. Verdeling capaciteit voor Intake & Service

Voor Intake & Service werken minister en politie aan een nieuw dienstverleningsconcept, met als doel een optimaal aansluiten op de behoeften en mogelijkheden van de burger en het daarbij effectief inzetten van beschikbare politiecapaciteit. Belangrijke al gerealiseerde veranderingen zijn het opnemen van aangifte bij de burger thuis, de mogelijkheid om telefonisch aangifte te doen en via internet, en de voorziening 'aangifte op afspraak'. Uiteraard blijft ook de voorziening van een opengesteld politiebureau bestaan. Het dienstverleningsconcept is nog volop in ontwikkeling.

Belangrijk voor de nu vast te leggen sterkteverdeling is dat er nog geen concrete horizon is. En dus nog geen vertrekpunt vanuit het werk voor het verdelen van sterkte. Ook de bestaande sterkteverdeling voor de hoofdgroep kan geen vertrekpunt zijn. Deze vindt haar grond namelijk in divers gemaakte keuzes van de drie eerdere korpsen en hun bestuur in het verleden. Dan wordt niet voldaan aan het vertrekpunt dat de grondslag voor sterkteverdeling eenduidig moet zijn. In plaats van een vertrekpunt vanuit het werk of het verleden, is een vast percentage van de totale operationele formatie van het basisteam als grondslag genomen. Dat percentage leidt tot een totaal volume voor Intake & Service gelijk aan dat in de formatie van de drie eerdere korpsen. Ergens in de komende jaren kan de balans worden opgemaakt wat het nieuwe concept betekent voor de formatie voor het taakgebied in de basisteams en bij de telefooncentrale 0900-8844.

7. Geleidelijke invoering en onderhoud

Het bestuur zou willen kiezen voor een aanpak waarin de beoogde sterkteverdeling wordt vastgelegd in de formatie, maar de feitelijke sterkte van de basisteams daar **in drie stappen** naartoe beweegt met als einddatum 2016 of 2017. Tenslotte is het voornemen om op gezette tijden onderhoud van het verdeelinstrument te plegen.

Hierna treft u de uiteindelijk beoogde sterkte verdeling over de basisteams.